

ECZİDER
"Eczacılığa Değer"

e-bülten

2022

Yıl 2 | Sayı 2

www.eczider.com
eczider@gmail.com

Derneğimizin ilk kongresini başarıyla tamamladık. Bültenimizin bu sayısında "Geleceğin Eczaneleri: Serbest Eczacılıktan Toplum Eczacılığına temalı I. Ulusal Sosyal ve Yönetmel Eczacılık Kongresi" nin Sonuç Bildirisini sizlere sunmaktan mutluluk duyuyoruz...

Eczacılık etiği, eczacılık mevzuatı, eczacılık tarihi, eczacılık eğitimi konularında mesleki ve etik kurallar çerçevesinde sosyal, davranışsal ve yönetmel çalışmalar ile eczacılık mesleğini geliştirmek amacıyla kurulan Eczacılık İşletmeciliği Derneğimizin; Geleceğin Eczaneleri: Serbest Eczacılıktan Toplum Eczacılığına temalı I. Ulusal Sosyal ve Yönetmel Eczacılık Kongremiz 7-8 Ekim 2022 tarihlerinde çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Kongremize destek olan TEB, Ankara, İstanbul ve İzmir Eczacı Odalarımıza, Etkin Eczacılık, Çevreci Eczacılar Kooperatifi, Majistral Eczacıları, Pharmetic Girişimci Eczacılar Derneği'ne, Adli Eczacılık Komisyonu temsilcilerine, ayrıca sunum yapan, dinleyici olarak katılan, komisyonlarımızda görev alan herkese çok teşekkür ederiz. Meslek örgütümüz ve eczacılık derneklerimizle birlikte hareket etmek bizlere değer katacağına inanıyoruz. Bu çalışmalarımızı her zaman birlikte sürdüreceğimizi düşünüyoruz.

Toplum eczaneleri ana temalı kongremizde; eczanelerin değişime ihtiyacı olduğu, değişime hazır olduğu konusuna kanaat getirilerek kongre sonuç bildirimizi hazırladık. Tartışılan konular ve kongredeki sunumlardan çıkan öneriler sonuç bildirimizde belirtilmiştir. İlgili tarafların, bu doğrultuda stratejilerini belirlerken yol gösterici olması umuduyla sonuç bildirimizi sizlere paylaşmak istiyoruz.

Kısaca, **Geleceğin Eczaneleri: Serbest Eczacılıktan Toplum Eczacılığına temalı I. Ulusal Sosyal ve Yönetmel Eczacılık Kongresi** sonunda;

1. Duayen 2 eczacımızın mesleğimize dair anılarını anlattıkları ve TEB Merkez Heyeti 2. Başkanımızın eczacılık mesleğinin tarihsel sürecini özetleyen konuşmaları; ihtiyaçların değişmesi nedeniyle toplum eczanelerinin sunmuş oldukları hizmetlere yönelik beklentilerin değişip geliştiğini gözler önüne sermiştir. Bu konuşmalarda aynı zamanda, dünya genelinde ortaya çıkan ekonomik kriz gibi küresel boyutta olayların ve ülkemiz politikaları düzeyinde ise sağlık uygulama tebliğinin ortaya çıkardığı zorluklar gibi nedenlerin özellikle hasta odaklı eczacılık hizmetlerinin sunumunu engelleyen unsurlar olarak karşımıza çıktıklarını, bu durumu önleyici tedbirlerin alınması gerektiği vurgulanmıştır.
2. Eczane içi operasyonların nasıl yönetileceği; finans yönetimi, stok kontrol yönetimi, insan kaynakları yönetimi yanında eczacının toplum eczanelerinde farmasötik bakım uygulamaları bağlamında analiz edilmiştir. Eczacının ilaç kaynaklı hataları önleme oranının dikkate değer oranda olduğu kanıtlar eşliğinde vurgulanmış ve eczacının farmasötik bakıma vakit ayırabilmesi için eczane içi operasyonlar konusunda kolaylaştırıcı tedbirler alınması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, toplum eczanelerinin sağlık okur-yazarlığını arttırmada büyük sorumluluğu olduğuna dikkat çekilmiştir.
3. Toplum eczanelerinin değişimine, dönüşümüne ihtiyaç olduğu çok net olarak ortaya konmuştur. Özellikle, hasta odaklı hizmet vermek için; uzaktan eczacılık hizmetlerinin belirli mevzuat ve etik kurallar çerçevesinde geliştirilmesi, dijital eczacılık uygulamalarının kullanılması, majistral ilaç üretiminin önemi ve uyulması gereken laboratuvar kurallarına dikkat edilmesi, her eczanenin majistral ilaç yapması değil de uygun ortamlarda majistral ilaç yapılmasının önemi ve bu eczanelerden hizmet alınabileceği üzerinde durulmuştur. Hekimlerin majistral reçeteleri benimsemesi için TEB tarafından çalışmalar yapılması önerilmiştir. Söz konusu dönüşüm için mesleki yeterliliklerin ve bu yeterlilikleri kazandırmak üzere eczacılık eğitiminin güncellenmesinin önemi üzerinde durulmuştur.

ECZİDER
"Eczacılığa Değer"

e-bülten

2022

Yıl 2 | Sayı 2

www.eczider.com
eczider@gmail.com

4. Toplum eczanelerinde rekabetçiliğin önemi, özellikle sanal ortamda rekabetçiliğin önemi konularına değinilmiş olup rekabet üstünlüğü sağlamak üzere yenilenme gereksinimi vurgulanmıştır. Geleceğin eczacıları için Uluslararası Eczacılık Federasyonu (FIP)'nin kalkınma planı stratejileri tartışılmış ve bu stratejilerin; eczacılık uygulamaları, eczacılık bilimi, eczacılık eğitimi, eczacılık işgücü ana başlıkları ile 63 hedef halinde olduğu belirtilmiştir. Bu hedeflerden özellikle 13 tanesi eczacılık eğitimi ile ilgili olup ülkemizde de bu hedefler doğrultusunda eczacı yeterliliklerinin belirlenmesi gerekmektedir.
5. Eczacılık hizmetlerinde; gözetleme kapitalizminden bahsedilerek, kişisel verilerin korunması hakkındaki sorumluluğun kaliteyi artırıcı unsur olduğu belirtilirken eczacılık hizmetlerinde robotların kullanılmasının bu sorumluluğu arttırdığı üzerinde durulmuştur.
6. Mesleğimizle en sık rastlanan deontolojik sorunların; muvazaalı eczane açma (%67), mevzuat ihlalleri (%39.7), SGK protokol hükümlerine aykırı davranma (%32) ve rekabet kökenli (%28.3) sorunlar olduğu belirtilmiş ve bu durumların önüne geçmek için mevzuat açıklarının giderilmesi ve kontrollerin daha sık yapılması önerilmiştir. Eczacıların suç ve kabahati sayılabilecek durumlar konusunda bilgi eksikleri olduğu ve bu konularla ilgili düzenlemelerin zayıf olduğu dile getirilmiştir. Toplum eczanelerinde yaşanan hukuki sorunların özel hukuk bağlamında genel değerlendirilmesi ile eczacıların özellikle sözleşme ve KVKK gereği sorumluluklarına çok hassasiyet göstermesi önerilmiştir.
7. Toplum eczanelerinin sorunlarının hukuka uygun olarak çözülebileceği, hukukun yeterli olmadığı değer sorunlarının da etik davranış ekseninde çözülebileceği gerekçesinden yola çıkılarak TEB tarafından etik kuralların yayımlaması gerektiği üzerinde durulmuştur. Toplum eczaneleri için ilaç atıklarının rasyonel bertaraf edilmesi ile ilgili düzenlemelerin önemi ortaya konulmuştur. Toplum eczanelerinin verdiği danışmanlık hizmetinin hastanın güvenini arttırdığı ve sağlık maliyetlerini düşürdüğü belirlenmiş ve ilaç suistimali konusunda eczacıların mesleki yeterliliklerini, yeterli klinik bilgilerle geliştirmeleri gerektiği vurgulanmış ve bu durumun özellikle etik sorunlara ve etik ikilemlere çözüm getireceği vurgulanmıştır.
8. Eczacılık eğitim kalitesinin, eczacılık hizmetlerinin kalitesi için tek başına yeterli olmadığı vurgusuyla birlikte, sayıları giderek artan ve fiziksel koşulları yeterli olmayan eczacılık fakültelerinde, yetersiz ve yetkin olmayan öğretim elemanları tarafından yetersiz laboratuvar imkanlarıyla verilen eczacılık eğitiminin eczacılık hizmetlerinin niteliğini büyük oranda etkilediğine dikkat çekilmiştir. Dolayısıyla, ECZAKDER tarafından belirlenen; fiziksel koşullar, eczacılık fakültesinin rektörlükle ilişkileri, dış ve iç paydaşlarla ilişkileri gibi standartlara uyum sağlanması fakülte yönetiminde kalite bilinci oluşması için zemin oluşturduğuna, akredite eczacılık fakültelerinin sayısının artması gerektiğine dikkat çekilmiştir.
9. TEB Eczacılık Akademisi Meslek İçi Eğitim Programları uzun yıllardır devam etmekte ve bu eğitimler sayesinde eczacıların bilgi düzeyi yüksek oranda artmaktadır. Özellikle toplum eczacılarının yaşam boyu öğrenmelerini sağlamak amacıyla kurulan dernek faaliyetlerinin de eczacıların mesleki gelişimleri için çok yararlı olduğu belirlenmiştir. Eczacıların, gerek TEB Akademi tarafından gerekse çeşitli dernekler tarafından sunulan meslek içi eğitimlere katılımını teşvik edici unsurlar oluşturularak artırılması önerilmiştir.

ECZİDER Yönetim Kurulu adına
Prof. Dr. Gülbin ÖZÇELİKAY